अमरगढी नगरपालिका डडेल्धुरा
आ.व.०७१/७२ को
अन्तिम लेखा परिक्षण प्रतिवेदन

सि.ए. प्रकाश भट्ट
रजिष्टर्ड लेखा परिक्षक

अमरगढी नगरपालिका कार्यालयको
अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,२०७२
लेखा टिप्पणी

१. **परिचय** :

क) स्थानिय स्वायित्त ऐन २०५५ तथा नियमावलि २०५६ को प्रभावकारि कार्यान्वयन गर्दै विकेन्द्रिकरण मुखि शासन व्यवस्था अनुसार स्थानिय निकायहरुलाई सक्षम जाकरुक वनाउदै स्थानिय आवश्यकताको पहिचान गर्ने योजना छनौटमा स्थानिय जनतालाई नै सरिक पुऱ्याउने स्थानिय श्रोत साधनहरुको अधिकतम प्रयोग हुने गरि जनताको आवश्यक चाहनाको पहिचान गर्दै स्थानिय निकायले विकेन्द्रिकरणको माध्यमद्धारा जनतालाई सक्षम गराई सुसासनमा अत्यधिक मात्रामा सम्मिलित हुने अवसर जुटाई लोकतत्रका लाभहरुको उपपयोग गर्न सक्ने व्यवस्था कायम गर्नसक्ने दायित्व प्रदानगर्दै २०५३ माध ११ गते स्थापित विभिन्न १५ वटा नगरपालिका मध्ये अमरगढी नगरपालिका पनि एक हो ।

जिल्लाको सदरमुकाम वरपरका ५ वटा गा.वि.स.हरु डोटीघटाल, सहश्रलिङ्ग, खलंगा, उग्रतारा र भूमिराज मिलाएर यस नगरपालिकाको घोषणा गरि राष्ट्रिय विभुति अमर थापाले निर्माण गरेको अमरगढी किल्लाको नामबाट यस नगरपालिकाको नाम अमरगढी नगरपालिका राखियको छ ।

यस नगरपालिकाको पुर्वमा गणेशपर, असिग्राम गा.वि.स. पश्चिममा बगरकोट, अजयमेरु गा.वि.स., उत्तरमा समैजी, कोटेली गा.वि.स.रहेको छ भने दक्षिणमा गाङ्खेत गा.वि.स. लाई छोएको छ ।

यहाको जम्मा घरधुरि ४,७७८ कुल जनसंख्या २१,२४५ मध्ये महिला ११,२४२ र पुरुष १०,००३ रहेको छ ।

यस न.पा मा रहेको गरिवी, वेरोजगारी, अशिक्षा, अल्प जनचेतना, आंशिक स्वास्थ सुविधा, वाढि पिडित, भैगोलिक विकटता तथा वढि जसो अन्य विपन्न महिला, दलित, जनजाति र अन्य विपन्न गैरदलित वर्गरहेको छ । सोहि कुरालाई मध्य नजर गर्दै यस न.पा. वाट संचालन गरेका सेवा, सुविधा, तालिम, गोष्ठि लगायत अन्य कृयाकलापहरु संचालन गरी लक्षित समुदायसम्म पुऱ्याई आय आर्जन र जनचेतनाको स्तर माथि उकास्न सहयोग गरेको ।

ख) स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा १३५(२) हामीले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५, स्थानी स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ र स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ मा भएको विभिन्न प्रावधान तथा लागु हुने हदसम्म नेपाल लेखापरीक्षणमान बमोजिम अमरगढी नगरपालिका कार्यालय, डडेल्धुराको आर्थिक वर्ष २०७१।०७२ को अन्तिम लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छौ ।

२. नगरपालिकाकोषको संक्षिप्त आय व्ययको स्थिति:

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५को दफा १२५मा भएको व्यवस्था अनुसार आर्थिक वर्ष २०७१।०७२ मा नगरपालिका कोषमा प्राप्त रकमहरुको संक्षिप्त आर्थिक स्थिति देहाय बमोजिम छ।

आय शीर्षक	आय रकम रु.	व्यय शीर्षक	व्यय रकम रु.
शुरु मौज्दात :		खुद खर्च :	
बैंक मौज्दात	५०,००,७२५.९२	चालु खर्च आन्तरिक श्रोत समेत	१,२८,९२७,५५.३८
नगद मौज्दात	०.००	पुजिगत खर्च	
		एल.जि.सि.डि.पी. अनुदानखर्च	६१,६९,५८८.००
आन्तरिक स्रोत :		नगर स्वास्थ्य कार्यक्रम	८,५९,८७२.१०
आन्तरिक आय	५९,०२,४४७.००	सार्वजनिक निर्माण सुधार	३,४०,८४६९८.७०
राजश्व बाडफाड	३०,२७,५४६.००	सामाजिकसंस्था अनुदान	३१,४००.००
		सामाजिक सुरक्षा अनुदान	१,२५,१५,३००.००
निकासा तथा वाह्य स्रोत प्राप्त :		सामाजिक सुरक्षा अनुदान फिर्ता जि.वि.स.	४,८४,७००
स्थानीय निकाय निसर्त पुजिगत अनुदान	१,०७,१५,०००.००	जि.वि.स. चालु अनुदान खर्च	
स्थानीय शासन तथा स्थानीय बिकास कार्यक्रम	६१,६९,५८८.००	मेशिनरी, उपकरण तथा फर्निचर खरिद	४९८,३३७.००
सडक बोर्ड नेपाल	१०,७७,३२७.००	जम्मा	६,७५,३६,६५१.१८
स्थानीय बिकास शुल्क कोष	९५,४०,०००.००		
सामाजिक सुरक्षा अनुदान	१,३०,३०,०००.००	पेश्की :	
जनसहभागिता	२४,३३,५०८.००	सञ्चालन खर्चतर्फ	३०,५००.००
शहरी विकासर शान्ति समिती ससर्त अनुदान	५,९०,०००.००	कार्यक्रम खर्चतर्फ	१७,२२,५२९.००
नगर स्वास्थ्य कार्यक्रम	३,५२,०००.००	जम्मा	१७,५३,०२९.००
जगेडाकोष अनुदान	१,५४,८२,०००.००		
		सापटी	०.००
		धरौटी फिर्ता	७,७७,६४०.७०
		धरौटी सदर स्याहा	१,२४,८००.००
		जम्मा	९,०२,४४०.७०
धरौटी :	७,३६,७५०.४३	मौज्दात :	
		बैंक मौज्दात	३८,३४,७७१.४७
		नगद मौज्दात	०.००
		जम्मा	३८,३४,७७१.४७
जम्मा	**७,४०,२६,८९२.३५**	**जम्मा**	**७,,४०,२६,८९२.३५**

३. लेखा प्रणाली :

स्थानिय निकाय आ.प्र नियमावली २०६४ को नियम १९ मा नगरपालिकाको लेखा दोहरो श्रेस्ता प्रणालीको आधारमा प्रोदभावि कारोवारमा राख्नु पर्ने प्रोदभावि कारोवारमा नराखी दोहरो श्रेस्ता प्रणालिको आधारमा लेखा राखेको पाइयो ।जसका कारण वास्तविक आय व्यय तथा सम्पत्ति दायित्वको अवस्था थाह पाउन नसक्ने देखिन्छ । तर्सथ स्थानिय निकायआर्थिक प्रशासन समवन्धि नियमावली २०६४ मा भएको व्यवस्था अनुसार प्रोदभावि कारोवारमा लेखा प्रणाली राख्नु पर्नेदेखिन्छ ।

४. अन्तिम लेखापरीक्षण सम्पन्न शीर्षकगत विवरणहरु :

आर्थिक बर्ष २०७१।०७२मालेखापरीक्षण सिलसिलामा नगरपालिकाबाट पेश भएका देहायको शीर्षक तथा कार्यक्रमहरुको अन्तिम लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षण बक्यौता रहेको छैन ।

क.सं.	शीर्षकहरु	ब.उ.शि.नं.	कैफियत
१	नगरपालिका चालु अनुदान		निकासा खाता
२	गा.वि.स. चालुअनुदान		निकासा खाता
३	गा.वि.स. पुजिगत अनुदान		निकासा खाता

४	आन्तरिक आय	नन्अपरेटिङ्ग	आय खाता
५	राजश्व बाँडफाँड	नन्अपरेटिङ्ग	आय खाता
६	दातृ निकाय तथा बैदेशिक सहयोग	नन्अपरेटिङ्ग	आय खाता
७	विविध तथा अन्य अनुदान	नन्अपरेटिङ्ग	आय खाता
८	आन्तरिक कोष		खर्च खाता
९	नगरपालिका अनुदान		खर्च खाता
१०	स्थानीय स्वायत्त शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम		खर्च खाता

५. नगरपालिका कोषका आम्दानी खाता (नन्अपरेटिङ्ग एकाउन्ट)को व्यवस्था :

स्थानीयनिकाय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९को दफा ४३(२) खण्ड "क" ले तोकेको अनुसूची-२२को ढाँचामा नगरपालिका कोषमा प्राप्त रकमलाई आम्दानी बाध्ने श्रोतगत पाँच वटा अन्अपरेटिङ्ग आम्दानी खाताहरुको व्यवस्था छ । यो नगरपालिका कोषमा प्राप्त हुने रकमलाई रा. बा. बैंक डडेल्धुरामा ग-४ स्थानीय कोष हि.नं.४१८०३०४०१२००४ संचालन रहेको पाइयो । नियममा तोकेको देहायका ग ग-४ सूमहका आम्दानी खाताहरु खोलि प्राप्त रकमलाई श्रोतगत आम्दानी लेखा राख्नु पर्ने देखिन्छ । यी खाताहरु नन्अपरिटिङ्ग खाताहरु हुन् ।

क्र.सं.	श्रोतगत आम्दानी	ग समूहका आम्दानी खाताहरु
१	नेपाल सरकारबाट चालु खर्च बजेट,	ग-४ -१
२	नेपाल सरकारबाट पूँजिगत खर्च वजेट	ग-४ -२
३	नगरपालिका आफ्नो स्रोतबाट प्राप्त आय	ग- ४ -३
४	राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	ग-१ -४
५	दातृ निकाय, तथा बैदेशिक सहायताबाट सोझै प्राप्त	
६	विविध कोष खाता	
७	धरौटी खाता	ग -३
८	चालु खर्च खाता	ग-२-१
९	पुँजिगत खर्च खाता	ग- २-२

यी खाताहरुबाट खर्च खाताहरुमा रकम ट्रान्सफर (निकासा) गर्नु पर्दछ । बर्षको अन्तमा खर्च खाताहरुलाई शुन्य गरी बाँकी रहेको (फ्रिज हुने बाहेक) रकमलाई उल्लेखित खातामा फिर्ता जम्मा गनु पर्दछ , साथै अन्य बिविध कोष खाता आवश्यकता अनुसार खोल्नु पर्ने देखिन्छ ।

६. कर्मचारी व्यवस्था :

यो नगरपालिकामा कर्मचारी दरवन्दी तथा कार्यरतको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको पाइयो ।

पदको नाम	श्रेणी/तह	स्वीकृत दरवन्दी संख्या	पद पूर्ति संख्या	कैफियत
कार्यकारी अधिकृत	रा.प.तृतिय	१	१	
प्रशासकिय अधिकृत	रा.प.तृतिय	१	-	
लेखा अधिकृत	रा.प. तृतिय	१	१	
इन्जिनियर	अधिकृत छैठौ	१	-	
ना.स.	पाचौ तह	३	१	
सव ईन्जिनियर	पाचौ तह	१	१	
खरिदार	सहायक चौथो	७	४	
अशिष्टेन्ट सव ईन्जिनियर	सहायक चौथो	२	२	

P. Bhatta & Associates Chartered Accountants

अमिन	सहायक चौथो	१	-	
सहायक कम्प्युटर अप्रेटर	सहायक चौथो	१	१	सेवा करार
सह-लेखापाल	सहायक चौथो	१	-	
भारी सवारी चालक	श्रेणी विहिन	१	१	सेवा करार
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	१	१	
कार्यालय सहयोगी	सहायक स्तर	५	५	

७. **सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण :**

आर्थिक बर्ष २०७१।०७२ मा जिल्ला विकास मार्फत यो नगरपालिकालाई जेष्ठ नागरिक, अशक्त अपाङ्ग, उपेक्षित दलित, लोपोन्मुख आदिवासी तथा एकल महिलाहरुलाई भत्ता विवरण गर्न निकासा रु.१,३०,००,०००।०० मध्ये भत्ता विवतरण खर्च रु.१,२५,१५,३००।- भएको र बाँकी रु.४,८४,७००।- लाई जि.वि.स. डडेल्धुरालाई फिर्ता गरेको पाइयो ।

८. **पेस्की सम्बन्धमा :**

स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली, २०६४ को नियम १८२ देखि १८६ सम्ममा पेश्की दिदा र फर्छ्यौट गर्दा अपनाउनु पर्ने विधि र प्रक्रियाहरुको व्यवस्था भए बमोजिम नियमको पालना गर्नु पर्ने देखिन्छ । त्यस्तै स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली, २०६४ को नियम १९० मा पेश्की फछ्र्यौट नगरेमा कारवाही गरिने प्राबधान रहेको छ। जस अनुसार रकम पेश्की लिने स्थानीय निकायका पदाधिकारी वा कर्मचारी वा अन्य जुनसुकै व्यक्तिले यस नियमावलीमा तोकिएको म्यादभित्र पेश्कीफर्छ्यौट नगरेमा सम्पुर्ण पेश्की रकममा म्याद नाधेका मितिले वार्षिक दस प्रतिशतका दरले ब्याज समेत लगाई लिनुपर्नेछ भनियतापनि उक्त नियममा भएको व्यवस्थाको परिपालन भएको पाइएन । पेश्की फर्छ्यौटगर्दा नियमलाई ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ

नगरपालिकाको हालसम्मको फर्छ्यौट हुन बाँकी पेश्की निम्न छ ।

क) गत विगत वर्षको पेस्की रु.५,१६,१००।०० वाकि रहेकोछ ।

ख) यो बर्ष थपिएको पेश्की रु. १७,५३,०२९।०० रहेकोछ ।

ग) यसरी गत विगतका पेश्की लिने व्यक्ति, उपभोक्ता समिति तथा अन्य संघ संस्थाहरुको विवरण कुन मिति के वापत लिएको हो ? सोको व्यहोरा स्पष्ट खुलाई जिम्मेवारी सार्नु पर्नेछ । म्यादभित्र पेश्कीलाई फछ्र्यौट कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वय गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

९. **कम्प्युटराइज्ड लेखा प्रणाली सम्वन्धमा :**

यस नगरपालिकाले कम्प्युटराइज्ड लेखा प्रणाली सफ्टवेयर खरिद गरी कार्यालयको लेखा कम्प्युटराइज्ड राख्ने कोशिश गरेतापनि पुर्णरुपमा पालन गरेको पाइएन । नगरपालिकाका सम्पुर्ण अभिलेख राख्नलाई कम्प्युटर सफ्टवयर प्रणालीको प्रयोगगर्दा कार्यसम्पादन सामर्थ्यता प्रभावकारी हुनुको साथै समयको सदुपयोग हुनेहुदा यथासक्य चाडो कम्प्युटर सफ्टवयर प्रणालीका लागु गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

१०. **आर्थिक सहायता :**

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम ३२ मा स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही नगरपालिकाले कर, शुल्क, सेवा शुल्क, दस्तुर र भाडाबाट उठाएको यथार्थ कुल रकमको वार्षिक अधिकतम १ प्रतिशत वा १ लाख रुपैयाँ मध्ये जुन कम हुन्छ सो रकम आर्थिक सहायतमा खर्च गर्न पाउने व्यवस्था छ । यसरी यस आर्थिक वर्ष २०७१।०७२मा आर्थिक सहायतमा खर्च रु. ५३,२१८।०० भएको पाइयो । जुन स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली मा भयको व्यवस्थाभित्रै रहेको पाइयो ।

P. Bhatta & Associates Chartered Accountants

११. आन्तरिक श्रोतमा प्रशासनिक खर्च सीमा :

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम ३४ मा स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही नगरपालिकाले कर, शुल्क, सेवा शुल्क, दस्तुर र भाडाबाट उठाएको कुल रकमको वार्षिक पच्चीस लाख रुपैयाँसम्म आम्दानी हुने नगरपालिकाले ६०%, पच्चीस लाख रुपैयाँ देखि पचास लाख रुपैयाँसम्म आम्दानी हुने नगरपालिकाले ४०%, पचास लाख रुपैयाँ देखि एक करोड रुपैयाँसम्म आम्दानी हुने नगरपालिकाले ३०%, र एक करोड रुपैयाँ भन्दाभन्दा बढी आम्दानी हुने नगरपालिकाले २५% भन्दा बढी रकम प्रशासनक कार्यका लागि खर्च गर्न नपाउने व्यवस्था छ । आन्तरिक आयबाट बजेट निर्माण गर्दा नै उक्त नियममा भएको व्यवस्थालाई ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।

१२. राजश्व बाडफाडबाट आम्दानी र खर्च सम्वन्धमा :

आर्थिक बर्ष २०७१।०७२ मा राजश्व बाडफाड अर्न्तगत घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुरबाट रु.३०,२७,५४६ प्राप्त भएको र उक्त रकम आन्तरिक कोष खातामा ट्रान्सफर गरी पूजिगत र चालु खर्च गरेको पाइयो । आर्थिक विवरण र भौतिक प्रगति तयार गर्दा एउटै खातामा देखाइएको छ ।

क) राजश्व बाँडफाँड शीर्षक निर्माण हुने योजनाहरुको नामनामेसी सहितको छुट्टै वजेट शीर्षकमा स्रेस्ता खडा लेखाकन गर्नु पर्नेछ ।

ख) यस शीर्षकबाट सम्पन्न योजनाहरुको नामनामेसी सहितको छुट्टै लक्ष्य र प्रगति प्रस्तुत गर्नु पर्दछ ।

१३. आयोजना व्यवस्थापन सेवा रकम(Contingency expense) खर्च :

स्थानीय निकाय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ दफा १४को उपदफा १मा नगरपालिकाले सञ्चालन गरिनेकार्यक्रम वा आयोजनालाई कार्यकुशलता, प्रभावकारिता तथा मितव्ययिताको सिद्धान्त अनुसार संचालनमा सहयोग पुऱ्याउन पूँजिगत लगानीको समष्टिगत रकमबाट तीन प्रतिशत आयोजना व्यवस्थापन सेवा रकम (Contingency expense) खर्च छुट्याई यस्तो खर्चको हिसाब अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा राख्नुपर्ने र परिषदबाट स्वीकृत तोकिएको कार्यमा खर्च गर्ने व्यवस्था छ । खर्चको प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

१४. आन्तरिक लेखापरीक्षण :

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ३७ (क) मा नगरपालिकाको आय, व्यय र धरौटीको श्रेस्ताको मासिक रुपमा लेखापरिक्षण गर्नु पर्ने र नियम ३७ (च) मा आन्तिम लेखापरिक्षण गर्नु अघि आन्तरिक लेखापरिक्षण बाट औल्याएको बेरुजु र तत्सम्बन्धमा भएको कारवाही र शाखाको धारणा अन्तिम लेखापरिक्षक समक्ष लिखित रुपमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको आन्तरिक लेखापरिक्षण मासिक रुपमा भएको देखीएन र आन्तरिक लेखापरिक्षणबाट औल्याएका बेरुजुको कारवाही र शाखाको धारणा लिखित रुपमा पेश हुन आएन । गत विगत वर्ष देखि यो कार्य हुदै नआएको र नियममानुसार भएको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गरि मासिक रुपमा आन्तरिक लेखापरिक्षण हुनुपर्ने र आन्तरिक लेखापरिक्षणबाट औल्याएका बेरुजुको कारवाही र शाखाको धारणा आन्तिम लेखापरिक्षक समक्ष लिखित रुपमा पेश हुनुपर्दछ ।

१५. उपभोक्ता समितिबाट भएको कार्य :

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४को नियम १५५मा उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा निम्न व्यवस्थाको कार्यान्वयन हुनुपर्ने देखिन्छ ।

१. उप-नियम २मा स्थानीय निकायले उपभोक्ता समितिलाई बिषयगत रुपमा वर्गिकरण र सूचिकृत गरि उनिहरुको लगत अद्यावधिक गर्नुपर्ने ।

P. B... & Associates Chartered Accountants

२. उप-नियम ५(ग) मा उपभोक्ता समितिलाई पेश्की दिनुपर्दा कार्यतालिका प्राप्त गरेर पेश्की दिनु पर्ने ।

३. उप-नियम ५(घ)मा उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा स्थानीय व्यक्ति मध्ये पुरा ज्यालामा काम गर्ने,कम ज्यालामा काम गर्ने वा ज्यालै नलिई काम गर्नेहरुको सम्बन्धमा छुट्टा छुट्टै अभिलेख राख्नु पर्ने ।

४. उप-नियम ५(ज)मा उपभोक्ता समितिले जिम्मा लिएको कार्य सम्पन्न भए पछि सो को रेख देख मर्मतसम्भार गर्ने जिम्मेवारि समेत तोकि आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्ने ।

५. उप-नियम ५(झ)मा जटिल प्राविधिक पक्ष समेत समावेश भएको र मेसिनरी बढि प्रयोग हुने काम बाहेकश्रम प्रधान प्रविधि अपनाईने आयोजना वा कार्यक्रमहरु मात्र उपभोक्ता समिति मार्फत गराउनु पर्ने ।

१६. भ्रमण अभिलेख र भ्रमण प्रतिवेदन :

स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली, २०६४को नियम १८८ देखि १८९मा दैनिक भ्रमण सम्वन्धि व्यवस्था छ । जिल्ला भित्रको हकमा भ्रमण वा अनुगमन प्रतिवेदन अनिवार्य रुपमा लिएर दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था भए बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन लिने गरेको देखिदैन । नियमानुसार भ्रमण अभिलेख खाता खडा गर्नु पर्दछ र भ्रमण प्रतिवेदन लिई भुक्तानी दिनु पर्दछ । जिल्लाभित्रको भ्रणम गर्दा भ्रमणको विल अनुसार र दैनिक भत्ताको हकमा पाँचकोष बराबर एक दिन मानी अनुसूची ८१ मा तोकेको बमोजिमका दरमा भुक्तानी गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

१७. आन्तरीक नियन्त्रण :

ऐन नियममा भएका निम्न व्यवस्थाहरु कार्यान्वयन हुनुपर्ने उल्लेख छ ।

क) मुल्य नखुलेका पुराना सामानको मुल्य खुलाउनु पर्ने । जिन्सि निरिक्षण प्रतिवेदन अनुसार मर्मत गर्नु पर्ने र लिलाम गराउनु पर्ने ।
ख) कार्य विवरण तयार गरि कर्मचारी लाई अधिकार र जिम्मेवारि दिनु पर्ने ।
ग) समयमा पेश्की फछ्र्यौट हुनु पर्ने ।
घ) समय समयमा संचालित कार्यक्रम/आयोजनाको अनुगमन मुल्यांकन हुनु पर्ने ।
ङ) कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तीमा आई पर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गर्नु पर्ने ।

१८. **समष्टिगतरुपमा राय तथा सुझावहरु** : माथि उल्लेखित टिप्पणीका अतिरिक्त लेखापरीक्षणको सिलसिलामा राय सहित निम्न सुझाव गरिएको छ ।

१. नगरपालिकाले तय गरेको लक्ष्य, निर्धारण गरेको नीति तथा प्राथमिकताको क्षेत्रहरु, नगर परिषदका निर्णयहरु, पारित वजेट विवरण, योजना तथा कार्यक्रम विवरण, भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन, योजना तर्जुमा र अवलम्वन गरेको प्रक्रियाहरु जस्ता सुशासनको औजारहरु समावेश गरेको नगर योजना पुस्तिका प्रकाशन गर्दा पारर्दशीता बढ्ने देखिन्छ ।

२. नगरपालिकाको खरिद ईकाईलाई सक्रिय गरी खरिद योजनामा सबै प्रकारका खरिदहरु समेटेर खरिद प्रक्रिया अपनाउनु पर्नेछ ।

३. सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को परिच्छेद ३ दफा १९ उपदफा १ अनुसार सावैजनिक निकायले कुनै खरिद गर्दा आन्तरीक राजश्व कार्यालयबाट स्थायी लेखा नं. र मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त गरेका व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनिबाट मात्र खरिद गर्नुपर्ने छ तर पाँच हजार रुपैंया भन्दा कम रकमको मालसामान खरिद गर्दा वा गराउँदा मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त नगरेका व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनिबाट समेत गराउन सकिने छ । तर लेखा परिक्षणका क्रममा धेरै जसो खरिदमा नियमावलीको पालना गरेको पाईएन ।

Chartered Accountants

४. योजनाहरुको लागत अनुदान, रनिङ्ग विलको मुल्यांकन तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, नापी किताव जस्ता प्राविधिक कागजातहरु मिति, रकम कलमका अंक तथा व्यहोरा पूर्ण रुपमा भरेको हुदैन जसले गर्दा कुन कार्य कहिले सम्पादित हो भनी आवश्यक जाँचपड्तपाल तथा विश्लेषण गर्न तथ्यगत समस्या हुने हुदा यस्ता कागजातहरुमा उल्लेखित विवरण प्राविधिकरुपमा पुरा गर्नुपर्नेछ ।

५. आर्थिक सहायता खर्च रकमलाई मासिकरुपमा सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

६. स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली, २०६४को नियम ३९(१) खण्ड स मा तोकेको अनुसूची-३५को ढाँचामा बैंक ग्यारेन्टीको अभिलेख खाता राख्नु पर्नेछ ।

७. स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली, २०६४को नियम १५५ उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा र नियम १५६ अनुसार उपभोक्ता समितिको सूचीकरण दर्ता, नवीकरण, साधारणसभा तथा बार्षिक कार्यक्रम र वजेट नगरपालिकामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

८. नगरपालिकाले विभिन्न विषयमा परार्मश सेवा प्रदायकहरुबाट निर्माण गर्न लगाएको नीति नियम सर्वाधिकार निहित बौद्धिक सम्पतिहरु सक्कल प्रति (Original Copies) तथा कम्प्युटराइज्ड पाकेज जस्ता सफ्टवेयरलाई दाखिला गरी जिन्सी आम्दानी बाध्नु पर्नेछ ।

९. नगरपालिकाले नियममा व्यवस्था भए बमोजिम सार्वजनिक परीक्षण तथा सामाजिक परीक्षण गर्ने गरेको भएतापनि तोकिएको विधि प्रक्रिया तथा ढाँचामा गर्ने गरेको नदेखिएकोले आर्थिक वर्ष संचालित आयोजना, योजनाहरुको स्थानीय निकाय सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि २०६९ अनुसार सार्वजनिक परीक्षण (Public Audit) गर्नु पर्ने, स्थानीय निकाय सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०६९ अनुसार सामाजिक परीक्षण (Social Audit) गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

१०. मन्त्रालयबाटजारी गरेको आलेप ट्राकिङ्ग तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

११. आर्थिक वर्षमा संचालित योजनाहरु मध्ये केकति सम्पन्न भए र केकति क्रमागतमा रहेको छन् र कति योजना उपभोक्ताहरुलाई हस्तान्तरण भए भन्ने थाहा हुन क्षेत्रगत विवरण तयार गर्नुपर्नेछ ।

१२. आर्थिक बर्ष २०७१।०७२को आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनले दिएको सुझावहरुलाई समेत कार्यान्वयन गर्नु देखिन्छ ।

Associates

कार्यालय : अमरगढी नगरपालिका डडेल्धुरा आर्थिक बर्ष : २०७१।०७२

दफा नं.	गो.भौ.नं./मिति	मुख्य व्यहोरा	वेरुजु रकम रु	नियमित गर्नुपर्ने	कैफियत
पुजिगत खर्च					
१	१०/२०७१.०४.३०	गाडी भाडा वापत रामवहादुर साही (वा ११ च ९०६४) लाई गरिएको भुक्तानि रु १२,००० मा १.५ % मात्र करकट्टि गरिएको जसमा १० % कर कट्टि गरि दाखिला गर्नुपर्ने रु	१,०२०		
२	४६/२०७१.०६.२९	अन्तरास्ट्रिय विपत जोखिम न्युनिकरण कार्यक्रम सञ्चालन वाफत भएको खर्च रु १६,८२० मध्ये रु ९,३२० को मात्र विल भर्पाई भएको बाँकि रु ७,५०० को विल भर्पाई नभएको यसलाई नियमित गराउनुपर्ने रु		७,५००.	
३	९४/२०७१.१०.१२	नगर स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत विद्युत महशुल रु ३९८.३० जरिमाना भुक्तानि गरेको असुल उपर गर्नुपर्ने	३९८.३०		
४	१२२/२०७२.०२.०३	बालकार्यक्रम अन्तर्गत वुझिलिएको भत्तामा करकट्टि नगरि भुक्तानि गरेको रकम रु २,९०० यसमा १५ % कर कट्टि गरि दाखिलागर्नु पर्ने रु	४३५.००		
५	१३४/२०७२.०२.२१	राजेन्द्र निर्माण सेवाको प्रथम किस्ताविल रकम रु ३९,५४,११७ मा १.५ % कट्टि गर्नुपर्ने रकम रु ५९,३११.७५ तर रु ३९,३११ मात्रकट्टि गरि भुक्तानि गरेको वाकि असुल गरि दाखिला गर्नुपर्ने रु	२०,०००.००		
६	१४०/२०७२.०२.२९	जातिय भेदभाव तथा छुवछुत विषयक एक दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रमका सहभागिलाई यातायात खर्च वाफतको रकम वुझेको भर्पाईमा दस्तखत नभएको यसलाई नियमित गर्नु पर्ने		१००.००	
७	१४४/२०७२.०२.३१	न.पा. मुल्याङ्कन समितिको वैठक भत्ता विवरणको भर्पाईमा दस्तखत नभएको नियमित गर्नुपर्ने रु		८५०.००	
चाँलु खर्च					
८	११/२०७१.०४.२२	राम बा. रानालाई मर्मत अनुसारको विल रकम रु १,४०० भुक्तानि गर्नुपर्नेमा रु १,५५० भुक्तानि गरेको वाकिं रकम रु १५० असुलउपर गरि मिलान गर्नुपर्ने रु	१५०.००		
९	४६/२०७१.०५.०९	आई.सि.टि. भोलिन्टीयर को श्रावण महिनाको तलवभत्तामा पारिश्रमिक कर नकाटेको तलव रु ३०,००० नेपाल आयकर ऐन २०५८ अनुसार कर कट्टि नगरेको दाखिला गर्नु पर्ने रकम रु	३००		
१०	७९/२०७१.०६.०७	विविधखर्च वाफतको रु ३,५०० को विलविजक नभएको मा नियमित गर्नुपर्ने		३,५००.	
११	८३/२०७१.०६.१२	विद्युत प्राधिकरणलाई जरिवाना भुक्तानि गरेको रु ९०४.५०	९०४.५०		

१२	१४९/२०७१.०८.०७	दशैको अतिरिक्त काम गरे वापतको भुक्तानि रु १६०० मा सा.सु. कर नकाटेको	१६०		
१३	१६२/२०७१.०८.१८	वैठक भत्तावाफतको भुक्तानि रु ३,००० मा भुक्तानि लिनेको दस्तखत नभएको यसलाई नियमित गर्नु		३,०००.	
१४	१७२/२०७१.०८.२३	कार्यक्रम भ्रमण खर्च वाफत सुरेन्द्र प्रसाद पन्तलाई गरिएको भुक्तानिमा होटलवास खर्च रु ७०० वढि भुक्तानि गरेको	७००.००		
१५	१७४/२०७१.०८.२३	कम्प्युटर मर्मत सम्भार वाफतको भुक्तानिमा खरिद आदेश मागफारम दाखिला रिपोट भौचर संग नराखेकोले यसलाई नियमित गर्नुपर्ने रु		७,३००.	

Bhatt

अमरगढी नगरपालिकाको कार्यालय

आर्थिक बर्ष २०७१।०७२

संक्षिप्त स्थिति विवरण

गैर संचालन खाता											
सि.नं.	शीर्षक नं.	बार्षिक आय अनुमान	आय तर्फ			व्यय तर्फ				बाँकी मौज्दात	
			गत बर्ष मौज्दात सरिआएको रु.	यस बर्षको वास्तविक आय	जम्मा आय	खर्च खातामा कुल ट्रान्सफर	अन्य खाताबाट बाहिरिएको रु.	खर्च खाताबाट फिर्ता	खर्च खातामा खुद ट्रान्सफर	नगद	बैंक
१	आयगत (अन्अपरिटिङ्ग) शीर्षकहरु										
१.१	चालु खर्च निकासा		१००,८००.००	१६,६७३,०००.००	१६,७७३,८००.००	१६,६४३,६५२.३८			१६,६४३,६५२.३८		१३०,१४७.६२
१.२	पूजिगत खर्च निकासा खाता		७८८,५९७.१५	३९,८८४,४३५.००	४०,६७३,०३२.१५	४०,२७६,०१२.००			४०,२७६,०१२.००		३९७,०२०.१५
१.३	आन्तरिक आय खाता		२,५६२,६९६.२३	१२,५११,७३३.३२	१५,०७४,४२९.५५	१३,४०९,३००.००			१३,४०९,३००.००		१,६६५,१२९.५५
	राजश्ववाडफाड खाता								-		-
	दातृ निकाय तथा बैदेशिक सहायत (सोझै)		८४,८३०.००		८४,८३०.००				-		८४,८३०.००
१.४	विविध तथा अन्य खाता										-
जम्मा		-	३,५३६,९२३.३८	६९,०६९,१६८.३२	७२,६०६,०९१.७०	७०,३२८,९६४.३८	-		७०,३२८,९६४.३८	-	२,२७७,१२७.३२

विशेष कोष खाताहरु

सि.नं.	शीर्षक नं.	बार्षिक आय अनुमान	बार्षिक आय अनुमान	आय तर्फ			व्यय तर्फ		बाँकी मौज्दात		
				गत बर्ष मौज्दात सरिआएको रु.	यस बर्ष थप आय	जम्मा आय	पेश्की खर्च	वासतविक खर्च	जम्मा खर्च	नगद	बैंक
	विपद व्यवस्थापन विशेष कोष					–			–		–
	मर्मत सम्भार कोष			४३,८१९.१७	३५०,०००.००	३९३,८१९.१७		३५६,७९९.००	३५६,७९९.००		३७,०२०.१७
	महिला तथा वाल विकास कोष					–			–		–
	सामाजिक परिचालन तथा गरिबि निबारण			२८,४८४.००		२८,४८४.००			–		२८,४८४.००
	वातावरण व्यवस्थापन विशेष कोष					–			–		–
	कर्मचारी कल्याण कोष										–
जम्मा			–	७२,३०३.१७	३५०,०००.००	४२२,३०३.१७	–	३५६,७९९.००	३५६,७९९.००	–	६५,५०४.१७

धरौटी खाता

सि.नं.	कार्यक्रमगत शीर्षकहरु		बार्षिक स्वीकृत वजेट	आय तर्फ			व्यय तर्फ		बाँकी मौज्दात		
				गत बर्ष रकम रु.	यस बर्षको निकासा	जम्मा आय	फिर्ता	सदरस्याहा	जम्मा खर्च	नगद	बैंक
	धरौटी			१,१७७,०८९.०५	७३६,७५०.४३	१,९१३,८३९.४८	७७७,६४०.७०	१२४,८००.००	९०२,४४०.७०		१,०११,३९८.७८
जम्मा			–	१,१७७,०८९.०५	७३६,७५०.४३	१,९१३,८३९.४८	७७७,६४०.७०	१२४,८००.००	९०२,४४०.७०	–	१,०११,३९८.७८

P. Bhatta & Associates * Chartered Accountants *

खर्च खाताहरु

सि.नं.	कार्यक्रमगत शीर्षकहरु	बार्षिक स्वीकृत वजेट	खर्च						बाँकी	
			गत बर्षको मौज्दात	यस बर्षको निकासा	वास्तविक खर्च	पेश्की	सापटी गएको	जम्मा खर्च	नगद	बैंक
	आन्तरिक कोष खर्च खाता :									
	चालु खर्च	२५,४७०,०००.००		२५,४३८,५५५.३८	२५,४०८,०५५.३८	३०,५००.००		२५,४३८,५५५.३८		-
	पूजिगत खर्च	४८,६१७,७३६.००		४३,८४७,१९५.९८	४१,६४३,८९५.७८	१,७२२,५२९.००		४३,३६६,४२४.७८		४८०,७७१.२०
जम्मा		७४,०८७,७३६.००		६९,२८५,७५१.३६	६७,०५१,९५१.१६	१,७५३,०२९.००		६८,८०४,९८०.१६	-	४८०,७७१.२०
	नेपाल सरकार अनुदान									
	नगरपालिका अनुदान(चालु)	५,३६५,०००.००		५,३६५,०००.००	५,३६५,०००.००			५,३६५,०००.००		-
	नगरपालिका अनुदान(पूजिगत)	१५,४८०,०००.००		१५,४८०,०००.००	१५,४८०,०००.००			१५,४८०,०००.००		-
जम्मा		२०,८४५,०००.००		२०,८४५,०००.००	२०,८४५,०००.००	-		२०,८४५,०००.००	-	-
	अन्य कार्यक्रम									
	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	११,५००,०००.००		१२,५१५,३००.००	१२,५१५,३००.००			१२,५१५,३००.००		-
	स्थानीय स्वायत्त शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम	३,३५०,१००.००		६,१५९,५८८.००	६,१५९,५८८.००			६,१५९,५८८.००		-
	सडक बोर्ड	२,५००,०००.००		१,०७७,३२७.००	१,०७७,३२७.००			१,०७७,३२७.००		-
	जगेडा कोष अनुदान	२१,४६२,०००.००		१५,४८२,०००.००	१५,४८२,०००.००			१५,४८२,०००.००		-
	स्वास्थ्य कार्यक्रम	३१२,०००.००		३५२,०००.००	३५२,०००.००			३५२,०००.००		-
जम्मा		३९,१२४,१००.००		३५,५८६,२१५.००	३५,५८६,२१५.००	-		३५,५८६,२१५.००	-	-
खर्च खाताको कुल जम्मा		१३४,०५६,८३६.००	-	१२५,७१६,९६६.३६	१२३,४८३,१६६.१६	१,७५३,०२९.००	-	१२५,२३६,१९५.१६	-	४८०,७७१.२०

P. Bhatta & Associates
Chartered Accountants

कर्मचारी तथा संघ संस्थाको तथा ठेकेदारको नाममा रहेको पेश्कि विवरण

सि.नं.	गो.भौ.नं.	मिति	आ.ले.प.गर्दा देखिएका म'ख्य व्यहोरा	नियमित गर्ने रकम रु	अस'ल गन'पर्ने रकम रु	पेश्कि रकम		कैफियत
						म्याद नाघेको	म्याद ननाघेको	
१	९९	२०७१।६।२९	वदल राना थारु			१०,०००	-	
२	२६२	०७२।३।२९	स्ट्रेन्थ ईन्जिनियरिङ्ग क. काठमाण्डौं			-	२२२५२९	
३	१८८	२०७१।९।१४	लालमनि ओझा			५,०००।-	-	
४	१००	२०७१।६।२९	सुरेश प्रसाद पन्त			१५,५००।-	-	
५	१०६	२०७२।१।१५	चाँदनी,राष्ट्रसेवा जे.भी.			-	१५,००,०००	
	कुल जम्मा					३०,५००।-	१७,२२,५२९	

आ.व. ०७०/७१ (गत विगत) सम्मको पेश्कि बाँकी रकम

सि.नं.	पद	नामथर	बजेट शि.नं	पेश्कि रकम		कैफियत
				म्याद नाघेको	म्याद ननाघेको	
१	वा.अ.	काली प्रसाद भण्डारी	२.१.२	२०००।-		
२	वा.अ.	करन सिंह ऐर	,,	२०००।-		
३	वा.अ.	लाल बहादुर खडका	,,	२०००।-		
४	वा.अ.	कर्ण बहादुर ऐर	,,	२०००।-		
५	वा.अ.	नारायण दत्त जोशी	,,	२०००।-		
६	वा.अ.	यज्ञ बहादुर भण्डारी	,,	२०००।-		
७	वा.सचिव	रतन बहादुर ऐर	६.०५	१६,०००।-		
८	पत्रकार	उमिद बागचन	,,	१०,०००।-		
९	नगर प्रमुख	दान सिंह निदाल	२.१.२	३०००।-		
१०	का.का.अ.	निरंजन कुमार रिमाल	४.०५.२	३१००।-		
११	खरिदार	पदम बहादुर ऐर	,,	५०००।-		
१२	उ.स.	बेताल टोल विकास संस्था	६.०५	४०,०००।-		
१३	उ.स.अ	चेत राज अवस्थि	,,	४,०००।-		
१४	उ.स.	उग्रतारा पार्कि टो.वि.सं	,,	२०,०००।-		
१५	उ.स.अ	मनोज कुमार रावल	,,	५,०००।-		
१६	उ.स.अ	टेक बहादुर बिष्ट	,,	१०,०००।-		
१७	उ.स.	सेलागाउ खा.पा.उ.स.	,,	५०,०००।-		
१८	उ.स.	त्नवाडांसी सामुदायिक भवन	,,	१,००,०००।-		
१९	उ.स.अ	सार्वजनिक शौचालय नि.	,,	१,५०,०००।-		
२०	खरिदार	सुरेश प्रसाद पन्त	,,	९०,०००।-		
जम्मा पेश्कि रकम रु					५,१६,१००	
(१+२) को कुल जम्मा पेश्कि रकम रु					२२,६९,१२९	

Bhatta & Associates * Chartered Accountants *

जिन्सी मौज्दातको वार्षिक विवरण

सि.नं.	खा.पा. नं.	मालसामनको विवरण	हाल सम्मको मौज्दात	कैफियत
१	१	वुक केश	४	
२	२	फोटो कपी	१	
३	३	सोफा	७	
४	४	कुर्चि	४४	
५	५	कुर्चि (प्लाष्टीक)	९	
६	६	टि-टेवल	२	
७	८	टि.भि.	२	
८	९	दराज	१६	
९	१०	खटिया	५	
१०	११	सिरक गद्दा	४	
११	१२	फ्याक्स मेसिन	१	
१२	१३	कुकर		
१३	१४	स्टिल थाल	८	
१४	१५	कचौरा	७	
१५	१६	गिलास	७	
१६	१७	डेक	२	
१७	१८	कडाई	२	
१८	२०	साउडिङ्ग चियर	१३	
१९	२१	प्लेट	८	
२०	२३	वलाङकेट	२	
२१	२४	केतली	२	
२२	२५	फविन		
२३	२६	स्टोभ	२	
२४	२७	तावा	४	
२५	२८	डाडु/पन्यू		
२६	२९	वाटास्टिल	७	
२७	३२	क्यामरा		
२८	३३	गाडी मित्सु वि.सि.	१	
२९	३४	हेलमेट	३	
३०	३६	एम्निलेवल	१	
३१	३७	अल्टीमिटर	२	
३२	३८	पेडो मिटर	२	
३३	३९	रेन्जिङ्ग रट	१	
३४	४०	प्लम्वव	१	

R. Bhatta & Associates
Chartered Accountants

३५	११२	कम्प्युटर	१०	
३६	४२	थर्मश	२	
३७	४४	ठेलागाडी	२३	
३९	४६	टेक्टर	१	
४०	४७	ट्रलि	१	
४१	४८	चुलो	४	
४२	४९	यु.पि.एस.	६	
४३	५०	सिलिण्डर	९	
४४	५१	ड्राइङ्ग वोर्ड	१	
४५	५२	टाईपराईटर	२	
४६	५३	हिटर इलेक्ट्रीक	१	
४७	५४	क्यारोसिन हिटर	१	
४८	५५	पानस	१	
४९	५६	मेट्रेस	१	
५०	५७	ड्रील मेसिन	२	
५१	५८	गलैचा वेल्जीयम	२	
५२	५९	भ्याकम क्लिनर	२	
५४	६१	रिक्सा		
५५	६२	वेन्च	२	
५६	६३	आईरन	३	
५९	६६	गोटी रिचसेट	२	
६५	७२	हैज कटर	१	
६६		टेलीफोन	१	
६८	७५	कम्प्युटर तेवल	६	
७२	७९	सव्वल	८	
७३	८०	वेल्चा	१३	
७४	८१	गैटी/वन्चरा	५/५	
७७	८४	घन	२	
७८	८५	भड्डु/कपसेट	१/१	
७९		गिजर	१	
८०	८७	टायर गाडीको	४	
८५	९२	मोटर साईकिल	३	
८६	९३	ह्वाईट वोर्ड	१	
८७	९४	सूचना पाटी	१	
८८	९५	दाउ,चुलेसी,चक्कु	३	
९२	९९	टेचईर	८	
९३	१००	प्रोजेक्टर	१	

P. Bhatta & Associates
Chartered Accountants

लेखापरिक्षक

९४	१०१	र्याग (फाईल काठको)	२	
९५	१०२	स्टील र्याग फाईल	३	
९६	१०३	जेनेटर	१	
९७	१०४	ल्यापटप	७	
९८	१०५	ना.१ग ६८२ प्पिर	१	
९९	१०६	काउन्टर काठको	१	
१०३	११०	पाङ्ग्रे फाहर उठाउने	१८ (पन्जी)	
१०६	११३	फिन्टर	१३	
१०७	११४	आरा ठुलो साने	५	
११०	११७	जि.पि.एस.	१	
१११	११८	इन्भटर	१	
११२	११९	दमकल	१	
११३	१२०	टेवल	१९	
११४	१२१	व्याट्री	५	
११५	१२२	सोलार प्यानल	४	
११६	१२३	तामा फिल्टर	१	

P. Bhatta & Associates
Chartered Accountants